

A photograph of a man and a woman in a grand, ornate hall with large columns and a high ceiling. The man is gesturing with his hands while speaking to the woman. A yellow rectangular box is overlaid on the left side of the image, containing the title text.

Het wetsvoorstel UBO-register in de zorg

De Europese vierde anti-witwasrichtlijn schrijft voor dat landen die deel uitmaken van de Europese Unie een UBO-register dienen in te voeren. Het doel van het UBO-register is gegevens van zogenoemde 'ultimate beneficial owners' (uiteindelijk belanghebbenden) te registreren en openbaar te maken, zodat duidelijk is wie het in de entiteit voor het zeggen heeft. Het UBO-register is feitelijk de registratie van een UBO bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Het wetsvoorstel UBO-register zal uiterlijk op 10 januari 2020 in werking treden.

Definitie UBO

Het begrip UBO komt uit de Europese derde anti-witwasrichtlijn en is afgeleid van de term "ultimate beneficial owner". In Nederland is de UBO opgenomen in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (de "**Wwft**") en is nader uitgewerkt in het hierbij behorende uitvoeringsbesluit (het "**Uitvoeringsbesluit**"). Een UBO is de natuurlijke persoon die de uiteindelijke eigenaar is van, of zeggenschap heeft over, een vennootschap of een andere juridische entiteit. Vanaf januari 2020 wordt de UBO van een juridische entiteit openbare informatie en moet de entiteit bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel opgeven wie de UBO is. Hieronder wordt kort uiteengezet wie kwalificeert als UBO voor de twee rechtsvormen die het meest voorkomen in de zorg: de stichting en de B.V.

UBO-kwalificatie stichting

Stichtingen worden door de Wwft gerekend tot de categorie van 'overige rechtspersonen'. Hiervoor geldt dat natuurlijke personen als UBO kwalificeren wanneer zij:

- direct of indirect meer dan 25% van het eigendomsbelang in de rechtspersoon houden;
- direct of indirect meer dan 25% van de stemmen kunnen uitoefenen bij wijziging van de statuten van de rechtspersoon, of;
- de feitelijke zeggenschap over de rechtspersoon kunnen uitoefenen.

Voor zorginstellingen zullen categorie (b) en (c) het meest relevant zijn. Wat betreft categorie (b), het kunnen uitoefenen van meer dan 25% van de stemmen bij een wijziging van de statuten, geldt voor een stichting dat in beginsel het bestuur hiertoe bevoegd is.

Wanneer een stichting dus drie natuurlijke personen als bestuurders heeft, kunnen zij elk (1/3) van de stemmen uitoefenen bij wijziging van de statuten en zullen zij alle drie kwalificeren als UBO. Als er bijvoorbeeld vijf bestuurders zijn, zal geen van de bestuurders meer dan 25% van de stemmen kunnen uitoefenen en kwalificeren zij op grond van dit criterium niet als UBO.

De derde categorie (c) ziet op het kunnen uitoefenen van feitelijke zeggenschap. Het is lastig te bepalen wanneer een natuurlijk persoon feitelijke zeggenschap over een stichting uitoefent, omdat feitelijke zeggenschap niet alleen kan volgen uit de statuten en/of een overeenkomst maar ook kan blijken uit feitelijke gedragingen. Hierbij zij

opgemerkt dat de overheid, op basis van bijvoorbeeld goedkeuringsbepalingen in de statuten, bij bepaalde zorginstellingen invloed kan uitoefenen. Hierbij zou dus mogelijk kan worden betoogd dat er bij dergelijke zorginstellingen sprake kan zijn van het (indirect) uitoefenen van stemrecht of het uitoefenen van feitelijke zeggenschap. De consequentie zou dan kunnen zijn dat de betrokken minister de UBO is en omdat een minister een PEP (politiek prominent persoon) is, kwalificeert de zorginstelling als de hoogste risicogroep in het kader van de Wwft. Echter is het ons inziens aannemelijk dat het niet de bedoeling is van de wetgever om een minister als UBO aan te wijzen bij een zorginstelling, maar uit geen enkele toelichting op de wetgeving blijkt dit.

UBO-kwalificatie B.V.

Voor de B.V. gelden andere criteria dan voor de stichting. Een natuurlijk persoon kwalificeert als UBO van een B.V. wanneer de natuurlijke persoon:

- direct of indirect meer dan 25% van de aandelen, van de stemrechten of van het eigendomsbelang in de B.V. houdt, of;
- via andere middelen dan aandelen, stemrechten of eigendomsbelang de feitelijke zeggenschap heeft over de desbetreffende B.V.

Onder de eerste categorie (a), kwalificeert een natuurlijke persoon als UBO indien een hij/zij een eigendomsbelang houdt dat groter is dan 25%. Een eigendomsbelang kan bestaan uit aandelen, maar ook andere winst- of stemrechten zoals certificaten. Ten aanzien van de tweede categorie (b) is het de vraag via welke andere middelen een natuurlijk persoon de uiteindelijke zeggenschap kan hebben over een B.V. Hierbij kan in ieder geval worden gedacht aan het recht om de meerderheid van de bestuurders van de B.V. te benoemen of te ontslaan en de situatie dat een natuurlijk persoon op basis van een overeenkomst overheersende invloed kan uitoefenen op de B.V. Ook voor een B.V. geldt hetgeen hiervoor bij de stichting over overheidsinvloed is opgemerkt.

Pseudo-UBO

De verplichting om een UBO aan te wijzen bestaat altijd, ook wanneer het op grond van eerdergenoemde categorieën niet mogelijk is om een UBO aan te wijzen. In dat geval dienen een of meer natuurlijke personen van het hoger leidinggevend personeel te worden aangewezen als UBO, de zogenoemde 'pseudo-UBO'. Uit het Uitvoeringsbesluit volgt dat voor onder andere de B.V. en

de stichting geldt dat het hoger leidinggevend personeel gelijk is aan het statutair bestuur van de desbetreffende rechtspersoon.

Vanwege de bijzondere eigenschappen van een stichting, zullen stichtingen vaak moeten terugvallen op het aanwijzen van een pseudo-UBO, als gevolg waarvan een of meer bestuurders – die tevens natuurlijk persoon zijn – aangewezen moeten worden als pseudo-UBO.

ANBI's

De verplichting om een UBO aan te wijzen zal ook gelden voor ANBI's. De richtlijn biedt namelijk niet de mogelijkheid om een onderscheid te maken tussen vennootschappen of andere juridische entiteiten die wel of geen algemeen nut beogen.

Op te nemen informatie

De UBO-gegevens (ook die van de pseudo-UBO) zijn gedeeltelijk openbaar en gedeeltelijk slechts inzichtelijk voor overheidsinstanties zoals politie en justitie.

De volgende gegevens van de UBO worden in het voor iedereen openbare gedeelte van het UBO-register opgenomen:

- de naam;
- de maand en het jaar van geboorte;
- de woonstaat;
- de nationaliteit; en
- de aard en omvang van het door de UBO gehouden economisch belang (waarbij de belangen in de volgende bandbreedtes worden weergegeven: tussen 25 en 50%, tussen 50 en 75% en tussen 75 en 100%).

Uit de memorie van toelichting van het in april gepubliceerde wetsvoorstel volgt dat Nederland gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om aanvullende informatie van de UBO in het UBO-register op te nemen. Naast boven genoemde openbare gegevens, zal in Nederland de volgende informatie worden geregistreerd, maar niet openbaar toegankelijk zijn:

- geboortedag, -plaats en -land;
- adres;
- het Burgerservicenummer (BSN); indien dat is toegekend door de woonstaat van de UBO: een buitenlands fiscaal identificatienummer (TIN);

- afschrift van documentatie op grond waarvan de identiteit van de UBO is geverifieerd; en
- afschrift van documentatie waarmee wordt onderbouwd waarom een persoon de UBO-status heeft en waarmee de aard en omvang van het door de UBO gehouden economisch belang wordt aangetoond.

Als bewijs van de kwalificatie van de UBO dienen documenten als het aandelhoudersregister en het certificaathouders register te worden gedeponneerd bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

In de Wwft wordt overigens een "terugmeldingsbepaling" opgenomen voor Wwft-instellingen, zoals banken, notarissen, advocaten, belastingadviseurs. Deze bepaling houdt in dat Wwft instellingen, indien zij van oordeel zijn dat de in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerde UBO-informatie niet juist is of niet overeenkomt met de informatie die de Wwft instelling ter beschikking heeft, verplicht zijn dit aan handelsregister van de Kamer van Koophandel te melden.

Uitkeringenregister stichtingen

Het wetsvoorstel regelt naast een registratieplicht voor de UBO ook de invoering van een intern uitkeringenregister voor stichtingen. Dit houdt in dat de gegevens van de ontvanger van een uitkering van 25% of meer van het voor uitkering vatbare vermogen door de stichting geregistreerd dienen te worden in een intern en niet openbaar toegankelijk register. De wetgever beoogt hiermee om alle uitkeringen uit het vermogen van de stichting in kaart te brengen met als doel om deze gegevens makkelijk raadpleegbaar te maken voor de Belastingdienst en voor belastingautoriteiten uit andere jurisdicties.

De implementatietermijn

De verplichtingen inzake het UBO-register en het uitkeringenregister treden uiterlijk 10 januari 2020 in werking. Na de inwerkingtreding van het UBO-register hebben entiteiten 18 maanden de tijd om informatie over hun UBO('s) te registreren. Het is echter de verwachting dat de Kamer van Koophandel entiteiten voor deze deadline van 18 maanden zal verzoeken om hun UBO's te registreren.

Contact:

Thari van den Berg
Lawyer | Health & Life sciences
T: +31 6 21251502
E: thari.van.den.berg@hvglaw.nl

Contact:

Ietje Kok
Lawyer | Health & Life sciences
T: +31 6 21252027
E: ietje.kok@hvglaw.nl

HVG Law

About HVG Law

HVG Law LLP (HVG Law) ranks amongst the top Dutch law firms and is characterized by an entrepreneurial, innovative and solution-driven approach. With more than 150 dedicated and pragmatic lawyers, including (Candidate) Civil Law Notaries, HVG Law offers high-quality, legal services in a broad and multidisciplinary context. Our lawyers are active in all legal areas and sectors relevant to business, directors, shareholders and government authorities and have knowledge of your business and your market.

At our offices in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Eindhoven, New York, Chicago and San Jose (i.e., Donahue & Partners LLP in the USA), we are able to offer our legal services to national and international clients. HVG Law is part of the global EY Law network and we have a strategic alliance in the Netherlands with Ernst & Young Belastingadviseurs LLP.

hvglaw.nl

© 2019 HVG Law LLP